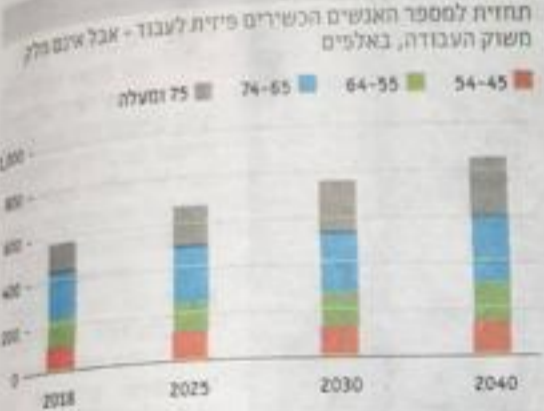

למה זאב ממשיך לעבוד בגיל 82 – ואיך זה שווה לנו עוד 2 מיליארד שקל בתוצר?

ישראל יורה לעצמה ברגל כשהיא לא פועלת במלוא המרץ כדי שמבוגרים ימשיכו לעבוד – ואף מתמרצת אותם לפרוש • לפי מחקר חדש של מכון אהרן הג'וניור, אפילו עלייה של 1% בתעסוקת מבוגרים תניב תועלת גדולה למשק ולציבור • כך ניתן לעשות זאת בחמישה צעדים

נתגאל נאחס

פוטנציאל לא ממומש

"כדאי להשאיר גם עובדים מוחלטים, כי חוסמים בתשלומי רווחה" ג'ורג' דוקס/גטי אימג'ס/סטוקפוטו

זאב קורנבלו, 82, יוצא מביטוי מדי בוקר, נכנס למסגרת ונוסע במסך בשעה למוסקי שבד הוא עובד בשחרות. הוא ממשיך בדרך משימתו מסוימת ביום. קר רבולו עובד כמסובניק כבר 60 שנה, בתחילה בארזים ובמשיך עד בישראל. אביו עבד עד גיל 96, כך שהמשימה למלאות לא נראית קרין באופק.

"רק אתמול סאלתי את עצמי שתי אצא לפנסיה, ועניתי שזה יקרה רק כשלא אוכל לעבוד יותר. אני אוהב לעבוד, ורוצה להמשיך", הוא מספר. קורנבלו, שגר בכית שמש, אומר שהעבר זה המאומצת לא מרובה בקשיים עבודה, אף שהקור העז כימים האחרונים מקשה עליו. יש לו פנסיה וחסכוניות, כך שהוא ואשתו יוכלו לשרוד מבחינה כלכלית אם יחליט שהגיע הזמן לצאת לפנסיה.

ד"ר הלה אקסלרד, מעורכות המחקר: "מורה בת 70 זה לא הכי ריאלי, אבל אפשר להציע לה תפקיד תובעני פחות. מה שחשוב זה להשאיר אותה בשוק העבודה"

ג'ורג' דוקס

מחברי המחקר מצביעים על כמה צעדי טרינזיות שיעלו את שיעורי התעסוקה של מבוגרים:

- 1** להקטין את המשיך על עברית מבוגרים: החוקרים ממליצים לממשלה לעשות את המצטרות שינוי הגובה של מבחן ההכנסות כתנאי לקצבת זקנה מלאה, או ביטול מבחן ההכנסה וקבלת קצבה מלאה ללא קיומו - כפי שנהוג ברוב המדינות, לטעמי. הם מודים כי בטוח הקצר הצעד הזה יהיה סרוך בעלויות, אבל יש להביא בחשבון שהוא יל' וזה במשך בתגולת שיעורי הת' עסוקה, הגרלת התוצר והכנסות המדינה מסיים.
- 2** לבטל תמריצים לפרישה מוקדמת במגזר הציבורי: לרברי החוקרים, התמריצים האלה מעודדים יציאה משוק העבודה בשלב מוקדם מאוד. הם ממליצים למצוא דרכים אחרות לרענון השורות ולא לאפשר לעובדים במגזר הציבורי, כבר מגיל 55, לקבל תמריצים כדי להפסיק לע' בוד. אקסלרד אומרת כי הפרישה המוקדמת במגזר הציבורי היא איתות שמספיע גם השוק הפרטי. "ידידות המדינה יטל להתנות

העלייה בתוצר יכולה להגיע ל-2 מיליארד שקל בשנה. מהמחקר עולה גם כי עלייה של 1% במספר המועסקים בגיל לים הללו תביא ליירדה של כ-75 מיליון שקל בתשלומי המדינה לקצבאות זקנה. יתרה מזאת, התועלת היא לא רק ברשת המקרו - היא גם לעובדים עצמם ומשפחותיהם: רחיות היציאה לפנסיה והארי כת שנות העבודה מגדילות את החיסכון הפנסיוני, ולכן נושאות תועלת פיננסית עבור משקי הבית שבהם יש עובדים מבר' גרים. כך, כל שנת רחיות של פרישה מעבודה תגדיל את הקי צבה הפנסיונית ביותר מ-6%.

תוחלת החיים טפספת, ואקי סלרד אומרת כי "יש מחיר בריאותי ונפשי כבר לשנים רבות של אי-עבודה. מחקרים רבים מראים שהמסך עבודה בגיל מתקדם תורם לבריאות ולתפקוד היומיומי - כך שזה עונה לאינטרס של שני הצדדים: הציבור והמדינה".

אני יטל לפרוש אם אני רוד גה, אבל אין סיבה", הוא אומר. "אני אוהב את הכסף ואת הביטחון שהיא נותנת לי ולמשפחה. אני גם נהנה ללמד אחרים את העבודה, אבל קשה למצוא אנשים שרוצים לעבוד במסך".

קורנבלו יכול להיות "נער הפוסטר" של מחקר הרש סמי פרסס מכון אהרן למדיניות כלכלית באוניברסיטת ריוקסן בשיתוף הג'וניור. המחקר בוחן את ההשלכות החיוביות הרבות של עלייה בשיעורי התעסוקה של מבוגרים.

"מדיניות ריבה על החשיבות של תעסוקת מבוגרים", אומרת ר'ד הלה אקסלרד, חוקרת בכירה במסך אהרן, שערכה את המחקר יחד עם פרופ' צבי אקסלרד ור'ד טלי לוחם. "ניסיון לראשונה לכי מת את התועלת הכלכלית ולהצי מוד לה'ג מחיר - להראות שיש לזה ערך כלכלי של ממש מנקודת המבט של המשק".

"אינטרס של הציבור - וגם של המדינה"

או מהו תג המחר שמצאו החוקרים לפי החשיבות השמר' גיות ביותר, שמחשיבות לפי שטר המדיניות. עלייה של 1% במספר המועסקים במשך מלאה בקבוצות הגיל שבין 45 ל-75 יותר - תר' מיל לעלייה של כ-750 מיליון שקל בתוצר השנתי של ישראל. המדינה מסובללת ומקיימת יותר,

אוטומטיות בגין חק נדרשות לכך שהעובדים המבוגרים לעתים יקי רים מדי עבוד המעסיק, ובכך רחוקא מרתייעות מהעסקתם.

5 לקיים מערך הבשרות מקי צועיות מגיל 45 ומעלה: לרברי החוקרים, הכשרות מקצור עיות למבוגרים ישמרו על הרלי' וונטיות התעסוקתית שלהם, ויאפשרו להם לעשות הסבה מקי צועית במקרה הצורך. החוקרים ממליצים לעודד יזמות והעסקה עצמית בקרב מבוגרים - כולל הקלות כיוודקרטיות להקמת עסק, סיוע בקבלת מימון ראשוני, הכי שרה וליווי ליומים, סיוע בפיתוח עסקי וליווי אישי.

3 לרחות את גיל חובכאות המוחלט לפנסיה: החוקרים מציעים להציע את האפשרות לר' חות את קבלת הקצבה מעבר לגיל 70. שינוי התמריץ הכספי והגרלי' תו יביאו לכך שמואלך כזה יהיה כדאי עבור קבוצות גדולות יותר של מבוגרים. החוקרים אף טוענים כי ביטול גיל הפרישה יאפשר לעובדים ולמעסיקים התחליט במשותף על המשך תעסוקה, בהי' תאם לכשירות תעסוקתית ורצון הצדדים - וימנע הוצאה כפויה לפנסיה במקרים שבהם גם העובר וגם המעסיק מעוניינים בהמשך ההתקשרות ביניהם.

4 להקטיף את החוקים נבר גרי לנות: ככל תוגע למעסיקים, החוקים סבורים כי יש לאכוף את החוקים נגר גילנות נאפליה של אדם בשל השתייכותו לקבוצת גיל מסוימת, בעיקר אפליה לרעה של קשישים, ולאכוף אותם בכל מס' לול התעסוקה, החל מבריקה יזומה של מודעות גיוס. הם חושבים שיש להקל בחקיקת הגנת התעסוק' קה. כך למשל, העלאות שכר

בגילים מתקדמים, במקום לומר אותם לעשות את השקר. מחקרים בפועל זה שלאנשים לא כדאי לה משיך לעבוד, ההכמה שלהם מה נפגעת כתוצאה מה' או מה עני ריום בשחר, מפחיתים את שנת העבודה, כדי לא להגיע לתקרת ששם לא עובדים ושהמדיניות לעצמה כרגל - כי לא תמשיך. אקסלרד אומרת כי אם תר דינה תצליח להשאיר בשוק עד בדים מוחלטים, בתפקודים של דורשים השכלה גבוהה ומסר פיינים כשכר נמוך, היא תוכל לסייע להם להדים את האש מעל המים - "במקום לוחות נטל על מוסדות הרווחה אם אתה שומר אותם בשוק הנכד רה, הם לא יתרמו הרבה לתוצר, אבל בצד השני של המשוואה אתה חוסך ככה הוצאות מס' לומי רווחה".

המבוגרים לא יתפשו את הסך מות של הצעירים שמנסים לה שתלב בשוק?

"לפני יותר מ-100 שנה, כש נשים נכנסו לשוק העבודה זה טענות שהן יתפשו את המקום של הגברים, אבל זה לא מה שקרה מספר המשרות. כמסק לא קצו וככל שהכלכלה מתפתחת ואי שים נכנסים לשוק העבודה - מספר המשרות מתרחב. התנאים אף מראים כי במדינות שבהן גל הפרישה נמוך - שיעורי האבטלה של צעירים גבוהים יותר.

"עובדים מבוגרים ועובדים צעירים הם לא תחליפים, אלא משלימים. יטל להיות שיהיה מדי מסוד מבוגר באוניברסיטה שר' פס את התקן של חוקי צעד שלא מקבל תקן, אבל כדאיית מסר - המבוגרים לא באמת תופסים את מקומם של הצעירים".